

De integrale benadering

Basishouding 5

- ✓ Door een 'brede bril' op te zetten, krijg je een vollediger beeld van cliënten en dit over de verschillende levensdomeinen heen. Daarnaast kom je ook in de mogelijkheid om rekening te houden met deze levensdomeinen.
- ✓ De verschillende levensdomeinen zijn onderling afhankelijk en beïnvloeden elkaar. Ze hebben een invloed op het functioneren van de cliënten en op het traject.
- ✓ Niet alle cliënten spreken echter even gemakkelijk over de andere levensdomeinen.
- ✓ Het is van belang om aan te geven waarom je over de verschillende levensdomeinen wil spreken: je kan aangeven dat ze onderling verbonden zijn en elkaar beïnvloeden.
- ✓ Het is interessant om cliënten ruimte te bieden om te spreken over zaken die niet enkel met het traject te maken hebben. Je kan bij het begin van een begeleidingstraject ook aangeven dat cliënten deze ruimte hebben om te spreken over andere levensdomeinen.
- ✓ Je kan samen met de cliënten nadenken over organisaties die ondersteuning kunnen bieden voor de noden op de verschillende levensdomeinen.
- ✓ Na een gesprek over een eventuele doorverwijzing naar een andere dienst, is het interessant om een cliënt tijd te geven om hierover na te denken.
- ✓ Cliënten verwachten dat een coach aanvoelt op welke manier er best over de verschillende levensdomeinen wordt gesproken.
- ✓ Cliënten mogen niet het gevoel krijgen dat een coach nieuwsgierig is of zich wil bemoeien met hun leven.

✓ De integrale benadering

De coach ontwikkelt een integrale kijk door een overzichtelijk beeld te hebben van de hele situatie. Hij of zij draagt **een brede bril** waarmee hij de cliënt op diverse dimensies wil leren kennen en waartussen hij of zij de verbanden wil zien (Van Regenmortel, 1996). We denken hierbij aan de financiële situatie, opleiding, arbeid, lichamelijke en psychologische gezondheid, huisvesting en sociale relaties (Blom, 2004; Perlinski et al., 2010). De fase van **vraagverheldering** wordt door een generalistische coach dan ook op een zeer brede manier geformuleerd. Zowel het waarneembare zoals de feiten, de concrete vragen en de gedragingen, ook de **buitenkant** van de cliënt genoemd, als het minder waarneembare zoals de drijfveren en de gevoels- en belevingswereld van de cliënt, ook **de binnenkant** genoemd, worden bekeken. De generalistische coach gaat uit van de sterktes van de cliënt, maar erkent ook diens zwaktes of beperkingen.

Integraal werken wordt best niet ingevuld als alles willen weten over de cliënt. De coach haalt **niet 'de pieren uit de neus van de cliënt'**. Het is van belang dat de coach de **grenzen van de cliënt respecteert** en probeert op te letten voor signalen waarmee de cliënt aangeeft dat hij niet verder wil gaan. Het doordrammen om toch iets te weten te komen, kan contraproductief werken. Een betere invulling is het **creëren van een sfeer van openheid en aanvaarding**, waarin de cliënt durft te zeggen wat hij wil zeggen. Door de opgebouwde vertrouwensband zal een cliënt na een tijd meer geneigd zijn om gevoelige informatie met de coach te delen. Het is van essentieel belang om **de interesse in andere levensdomeinen te kaderen vanuit het traject en de onderlinge verbondenheid van de verschillende levensdomeinen en het effect ervan op het traject te bespreken**.

De verschillende noden van mensen in armoede kunnen zich opstapelen en verstrikt geraken zodat ze ernstiger worden. Door de vertrouwensrelatie, en de brede kennis over cliënten en hun context, kan de generalistische coach **systematisch werken aan afgebakende en welomschreven problemen**. De **gestructureerde aanpak biedt de meeste kans op succes** omdat die cliënten het gevoel geeft grip te krijgen op hun situatie en hen een positieve ervaring oplevert (Driessens & Van Regenmortel, 2006). Door de verwevenheid van de verschillende noden van de cliënt kan vooruitgang op één gebied een positieve kettingreactie op gang brengen bij het zoeken naar oplossingen (Jagt & Jagt, 1990).

